

Izložbu je razgledalo u dva dana preko pet tisuća posjetilaca i kod njih je pobuđen živ interes, što se vidi iz ovo nekoliko zapisa »Knjige utisaka«:

— »Dirnut sa izložbom NOB-e«...

— »Naročito mi je drago pogledati izložbu NOB-e u Hrvatskom Zagorju i mnoge rukovodioce iz ustanka prvih dana«...

— »Izložba NOB-e upotpunila je čitavu prazninu«...

Rekli su mnogi posjetioци: »Ovom izložbom NOB-e odalo se poštovanje palim

borcima, koji su ugradili svoje živote u temelje slobode i nezavisnosti svoje zemlje i osvježena su sjećanja na teške, ali slavne dane oslobodilačke borbe.«

Među domaćim posjetiocima sa područja Kotara Krapine i Celja, predstavnicima narodne vlasti, društveno-političkih organizacija i poljoprivrednika, bilo je gostiju iz čitave zemlje, a zapaženi su i strani ljudi, došljaci izvan naše domovine, koje često susrećemo i u rodnom mjestu druga Tita.

Antun Kozina

IZLOŽBA »KLASICIZAM U ZAGREBU« U MUZEJU GRADA ZAGREBA

Klasicizam, koji je nastao kao reakcija na rokoko i svojim mirnim i jednostavnim linijama odgovarao potrebama i naziranjima novog društva nakon Francuske revolucije, ubrzo se raširio po čitavoj Evropi. Svaka zemlja donekle je modificirala primljeni stil i prilagodila da svojim prilika- ma i potrebama.

Muzej grada Zagreba nastojao je izložbom »Klasicizam u Zagrebu« dati pregled klasicističkog razdoblja u Zagrebu i pokazati kako se klasicistički duh odrazio u arhitekturi, slikarstvu, primijenjenoj umjetnosti i obrtu u zagrebačkoj građanskoj sredini prvih decenija 19. st. Kako je u stalnom muzejskom postavu općenito obrađen razvoj Zagreba do 1830. god., ova je izložba zamišljena kao neka nadopuna, pa materijal i historijska problematika, koji su već u stalnom postavu prikazani, nisu na ovoj izložbi ponovno izneseni. Izložba je imala svrhu, da publici prikaže materijal iz fundusa muzeja, koji u stalnom postavu nije moguće izložiti i prema tome je široj publici nepoznat, a interesantan je za upoznavanje perioda klasicizma u Zagrebu.

Klasicizam se kod nas pojavio s izvjesnim zakašnjenjem i u prva dva decenija 19. st. očitovao se samo djelomično u po-

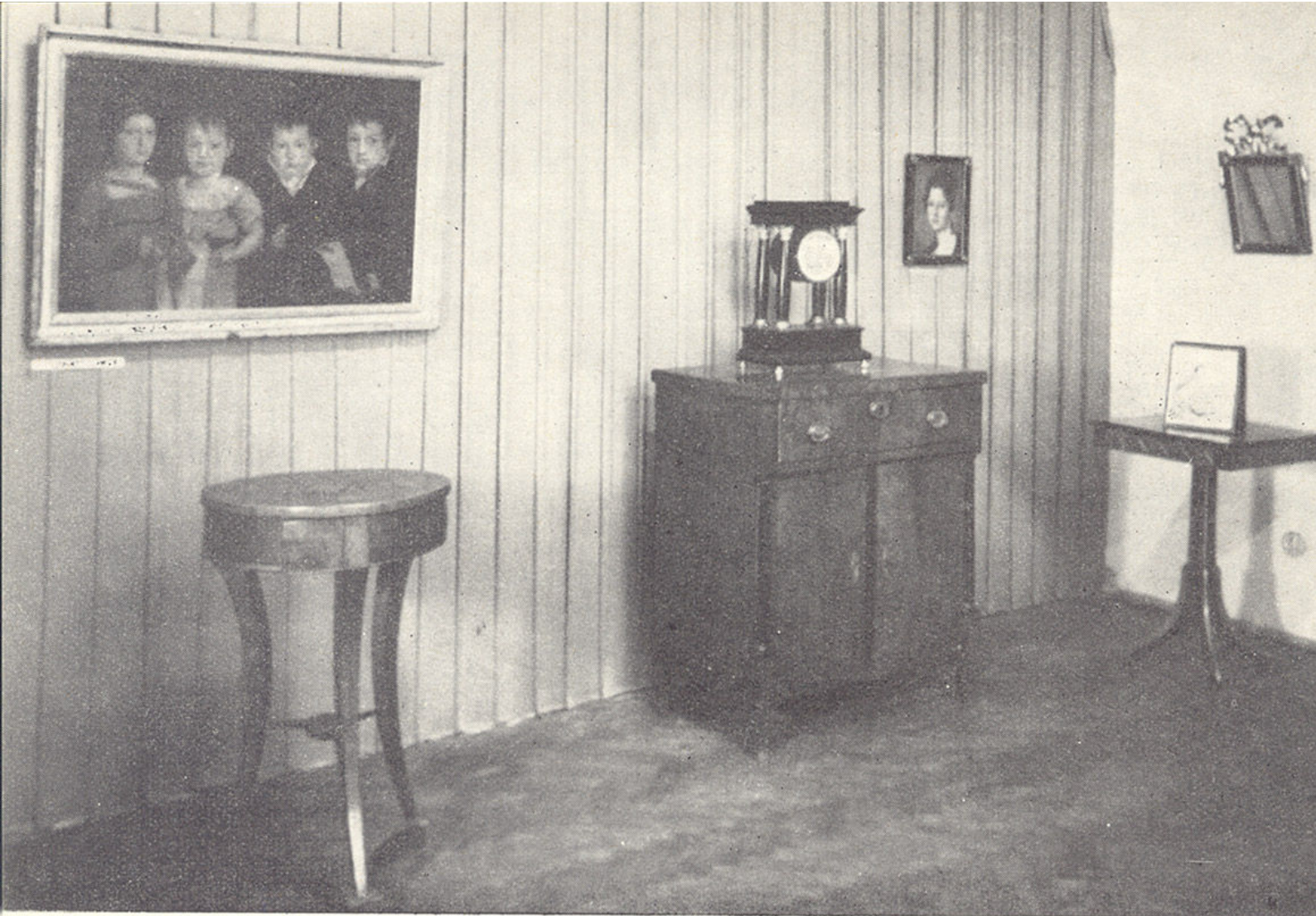
kućtvu, satovima i sitnim predmetima. Izloženi komadi pokućstva iz tog vremena (komode, stol, stolice, pisači stol) nose pretežno oznake stila Louisa XVI. i jednostavnih su i praktičnih oblika, solidne izrade, a kao ukras upotrebljena je samo intarzija. Pompozni empire I. carstva nije u Zagrebu, što je i razumljivo, našao odjeka. Zagrebačkom građanstvu više je odgovarao jednostavniji i intimniji bidermajer, derivat klasicizma, koji nastaje u trećem deceniju 19. st. Zato su u drugoj grupi pokućstva bili izloženi karakteristični dijelovi bidermajerskog pokućstva: sekretari, komoda, stolići i vitrina ispunjena primjercima porculana i sitnih ukrasnih predmeta.

Klasicizam je u Zagrebu najjasnije izražen u arhitektonskim objektima. Građevna djelatnost je u Zagrebu vrlo živa upravo u tom razdoblju. B. Felbinger i drugi domaći graditelji izgradili su niz zgrada, kako reprezentativnih, tako i jednostavnih građanskih domova u klasicističkom stilu. Na dva su panoa bile razmještene fotografije pojedinih objekata i interesantnih detalja exterieura i interieura. Pri tome se nastojalo, da se dade izbor manje poznatih objekata i detalja (n. pr. krasan strop veže u Ul. 29. X. 1918.

Jedan pano izložbe »Klasicizam u Zagrebu« (Foto VI. Guteša)

KLASICIZAM U ZAGREBU
 IZRAŽEN JE U REPREZENTATIVNIM ZGRADAMA
 (NA PR. BRATČKA BR. 18, MARKOVIĆEV TRG BR. 1,
 REPIĆEVA BR. 9 I DR.), STAMBENIM GRABAN-
 SKIM KUĆAMA (BRATČKA BR. 10 I BR. 23, MATO-
 SEVIĆ BR. 3, NOVA VEŠ BR. 1, ILIĆA BR. 10 I DR.)
 I OBJEKTIMA KOJIM SU SLUŽILI U RAZNE DRU-
 ŠTVENE I PRIVREDNE SVRHE (BIVŠA KAVANA NA
 VRAZOVOM ŠETALIŠTU, VOKALIC U MAKSIPORELI
 ULAZ U NARODNOŠKOLSKI PARK, VEJNA PEKARNA
 NA SAVSKOJ CESTI BR. 2 I DR.).
 VEĆINA OBJEKATA NALAZI SE NA PODRU-
 ČJU DOKOLICE GRADA, ŠTO JE I RAZUMLJIVO,
 JER SE DAVNE ŽIVJELI PROMIJENE STANOVNI-
 ŠTVO, ALI IMA KLASICISTIČKIH ZGRADA I U DRU-
 GIM DIOEVIMA ZAGREBA, SVI ARHITEKTONSKI
 OBJEKTI U MAKSIPORELI GRABANI SU TAKODER
 U TOM STILU.

Detalj izložbe »Klasicizam u Zagrebu« (Foto Vl. Guteša)

br. 5., željezna ograda balkona kuće Malin na Naumovcu i dr.) i tako upozori publiku na mnoga značajna i vrijedna, a dosad malo poznata ostvarenja klasicističke arhitekture u Zagrebu.

Predmeti izloženi posebno u dvije male vitrine — čestitke, plesni redovi, posjetnice, spomenari, knjige i kalendari — pokazali su kako se klasicističko shvaćanje odrazilo na svim područjima, pa i kod izrade sitnih predmeta dnevnog života, a nekoliko primjeraka klasicističkog slikar-

stva, satova te predmeta od željeza upotrijebili su sliku razdoblja klasicizma u Zagrebu.

Izložbu je postavio sam kolektiv muzeja bez angažiranja likovnog suradnika, tematski je izložbu obradila V. Brezinščak, a izvrsne snimke i povećanja fotografija izradio je fotografski suradnik Muzeja grada Zagreba Vl. Guteša.

Izložba je bila otvorena povodom Tjedna muzeja od 12. — 26. X. 1958.

V. Brezinščak

GRADSKI HIGIJENSKI MUZEJ

Zagrebačkim građanima, stoji na raspolaganju značajna ustanova zdravstvenog prosvjećivanja, na kojoj im mogu zavidjeti nesamo građani ostalih gradova u domovini, nego i mnogih drugih velikih gradova u inozemstvu. To je Higijenski muzej u Ilici 223, koji je otvoren svakog utorka, četvrtka i nedjelje od 10—13 sati.

Osnovan 1940. godine, Higijenski muzej se i sada nalazi u istim prostorijama. Smješten u devet izložbenih prostorija sa 13 izložbenih odjela, taj muzej pruža jedinstvenu sliku čovjekovog života od prvih začetaka do kasne starosti i smrti.

U staklenim vitrinama, koje se na pritisak dugmeta rasvijetle, prikazani su ori-